

- Print kopieerblad 4 op dezelfde kleur als de woorddelen van kopieerblad 3, knip de speelvelden los en lamineer ze.
- Maak een foto van spel 1 en een foto van spel 2. Maak er planbordkaartjes van.
- Print elke foto op de helft van een A4'tje. Hang deze A4'tjes naast het planbord. Kinderen die het spel onder de knie hebben, kunnen hun naam onder de foto schrijven. Dan weten andere kinderen dat zij het spel kunnen uitleggen.

Instructie:

- Aan het lettergreepspel kunnen twee spelers meedoen.
- Elke speler krijgt een speelveld, de woorddelen worden omgekeerd, tussen de spelers in, op tafel gelegd.
- Speler 1 draait een woorddeel om en probeert er op zijn speelveld een woord van te maken. Beide spelers beslissen of het een "goed" woord is. Als dat inderdaad zo is mag het woorddeel blijven liggen.
- Nu is de andere speler aan de beurt.
- Wie heeft de meeste goede woorden als de woorddelen op zijn?

Lees en leg

Doel: het oefenen van leesbegrip: de kinderen lezen een tekst met instructies en moeten deze instructies uitvoeren

Vorbereiding:

- Print de teksten van kopieerblad 5 op wit papier en plak de teksten op verschillend gekleurde vellen. Lamineer de teksten.
- Plak de nakijkaarten van kopieerblad 6 op vellen met corresponderende kleuren. (Als tekst 1 op een geel vel is geplakt, wordt nakijkaart 1 ook op een geel vel geplakt.) Lamineer de nakijkaarten.
- Neem 13 stokjes (limonadestokjes, tientallenstaafjes, cocktailprikkers, ijslolliestokjes).
- Maak een foto van de materialen en hang deze op het planbord.

Instructie:

- Als de lees-en-tekenopdracht al in kern 8 en 9 geïntroduceerd is, hoeft u alleen maar uit te leggen dat er ditmaal niet getekend wordt, maar dat de kinderen figuren met stokjes gaan leggen.

Informatieve tekst over diertuindieren schrijven

Doel: informatieve tekst schrijven met behulp van woordveld

De diertuin past goed in het thema natuur van kern 10. Voor deze opdracht is het motiverend als er op een deel van de wand van het lokaal met paden de plattgrond van een diertuin wordt gemaakt. Daarna kunt u in overleg met de kinderen bepalen welke dieren er gehuisvest worden. In boeken zoeken de kinderen op hoe de dieren eruitzien en wat ze aan verzorging nodig hebben. Via het digibord kunt u informatie over diertuinen tonen. De kinderen tekenen de dierenverblijven, knippen ze uit en hangen ze op de plattgrond. Daarna worden de dieren zo natuurgetrouw mogelijk getekend. Hoe weten de bezoekers hoe de dieren heten en wat voor dieren het zijn? Dat lezen ze op de informatiebordjes bij de dierenverblijven. Die teksten gaan de kinderen maken. Voor het maken van een tekst lezen de kinderen eerst een boek over de diersoort waarover zij een tekst maken. Ter voorbereiding van de tekst maken de kinderen een woordveld over het dier op het schrijfbld (kopieerblad 7). Daarna wordt de tekst geschreven. Hang de teksten verkleind op bij de dieren uit de diertuin.

Vorbereiding:

- Print kopieerblad 7, het schrijfbld, voor alle kinderen.
- Verzamel boeken waarin één diersoort uit de diertuin centraal staat.
- Leg de schrijfblden, de boeken en teken- en schrijfgerei klaar op een werkschap.
- Maak een foto van de materialen en hang deze foto op het planbord.
- Print deze foto ook op de helft van een A4'tje. Hang dit A4'tje naast het planbord.

Klassikale les:

- In een klassikale les maken de kinderen de diertuin en bespreekt u de opdracht: informatiebordjes voor bij de dierenverblijven maken met hen.
- Bespreek gemaakte teksten klassikaal. Overleg met de kinderen over verbeterpunten. Rollenspel is hier een effectieve werkvorm voor: de schrijver van de tekst staat met de tekst bij een dierenverblijf, een ander kind

is bezoeker en leest de tekst. De bezoeker mag aangeven of hij nog tips heeft voor de tekst. Probeer door dit soort rollenspel het schrijven van de teksten op een kwalitatief hoog niveau te krijgen.

- Benadruk het maken van een woordveld naar aanleiding van het bekeken/gelezen dierenboek. Dat is de basis voor het verhaal.

Sorteeropdrachten met plastic dieren

Dieren sorteren kan op basis van eenvoudige kenmerken (welk dier leeft in de zee?/welk dier op de boerderij?).

Het sorteren kan ook wat moeilijker gemaakt worden door dieren in te delen in verschillende soorten: amfibieën, reptielen, insecten etc. Als voorbereiding op dieren op soort sorteren, kan de thematip *Wel of niet uit een ei?* van kern 6 van de tweede maanversie gebruikt

worden. U vindt deze tip in de Leerkrachtmodule, Lesmateriaal & Naslag, Veilig leren lezen 2e maanversie, groep 3, Kern 6, Thematip.

In een klassikale les bekijken de kinderen in duo's boeken over diverse diersoorten. Daarna komen de kenmerken van de diverse diersoorten als antwoord op een aantal vragen in schema te staan. Kinderen ontdekken zo de kenmerken van de verschillende diersoorten. Met deze kennis kunnen ze de moeilijke sorteeropdracht goed uitvoeren. Deze lastige sorteeropdracht is zelfcontrolerend: de kinderen sorteren de dieren en maken bij vragen gebruik van de dierenboeken die bij de klassikale les gebruikt zijn. Daarna leggen ze bij elk dier de goede naam. Omdat deze namen de kleur van de juiste

diersoort hebben, en deze dus overeen moet komen met het sorteervel waarop de kinderen de dieren hebben gezet, kunnen de kinderen zichzelf controleren.

Eenvoudige sorteeropdracht

Vorbereiding:

- Print kopieerblad 8, de woordkaartjes van de sorteeropdracht.
- Zoek plastic dieren bij de woordkaartjes. Pas de woordkaartjes aan uw eigen verzameling dieren aan.
- Print kopieerblad 9, de achtergrondkaarten van de woordkaartjes. Knip de woordkaartjes uit, plak ze op de achtergrondkaarten en lamineer ze.
- Print kopieerblad 10, de doekaart, en lamineer deze.
- Print kopieerblad 11, de opschriften voor de sorteervellen. Plak deze opschriften op gekleurde vellen (zie doekaart, kopieerblad 10).
- Leg de materialen van deze opdracht klaar op een werkschap.
- Maak er een foto van en hang die op het planbord.
- Print deze foto ook op de helft van een A4'tje. Hang dit A4'tje naast het planbord.

Instructie:

- Geef bij de start van kern 10 instructie bij deze opdracht aan één kind. Laat dit kind de materialen en de doekaart bekijken. Vertel dat de doekaart laat zien wat er gedaan moet worden. Kan het kind, na het bekijken van de doekaart, vertellen wat de bedoeling van deze opdracht is?
- Als het kind de opdracht goed begrijpt, mag het zijn naam op het A4'tje naast het planbord schrijven. Dan weten andere kinderen dat zij dit kind om uitleg mogen vragen.

Dieren op soort sorteren - de moeilijke sorteeropdracht

- Print kopieerblad 12, de opschriften voor op de sorteervellen. Knip ze uit en plak ze elk op een gekleurd vel papier. (Zie foto hiernaast.)
- Print kopieerblad 13-14, de woordkaartjes voor de sorteeropdracht.
- Zoek plastic dieren bij de woordkaartjes. Pas de woordkaartjes aan uw eigen verzameling dieren aan.
- Print kopieerblad 15, de achtergrondkaarten van de woordkaartjes, 2 keer in de kleuren van de sorteervellen. Knip de woordkaartjes uit, plak ze op de juiste kleur achtergrondkaarten en lamineer ze.
- Leg de materialen van deze opdracht klaar op een werkschap.
- Maak er een foto van en hang die op het planbord.

- Print deze foto ook op de helft van een A4'tje. Hang dit A4'tje naast het planbord.

Klassikale les:

- Zie thematip *Wel of niet uit een ei?*. U vindt de tip in de Leerkrachtmodule, Lesmateriaal & Naslag, Veilig leren lezen 2e maandversie, groep 3, Kern 6, Thematip.

Instructie:

- Bij deze sorteeropdracht werken twee kinderen samen.
- Zij mogen gebruikmaken van de boeken die op de boekentafel van dit thema liggen (en die bij de klassikale les *Wel of niet uit een ei?* gebruikt zijn).
- Als ze de dieren gesorteerd hebben, leggen ze er de juiste woordkaartjes bij. Omdat de diernamen de kleur van de juiste diersoort hebben, kunnen de kinderen zichzelf controleren.
- Als de kinderen de opdracht goed begrijpen mogen zij hun naam op het A4'tje naast het planbord schrijven. Dan weten andere kinderen dat zij dit kind om uitleg mogen vragen.

Een opdracht begrijpend lezen met wereldspelmateriaal

Voor deze opdracht voor begrijpend lezen is een Playmobilset gebruikt met figuurtjes van een kinderboerderij. Pas de opdracht aan als u een kinderboerderij met andere figuurtjes hebt.

Vorbereiding:

- Print de woordkaartjes en de doezinnen van kopieerblad 16 en 17 op wit papier. Knip alles uit.
- Print de achtergrondkaartjes van de woordkaartjes en de doezinnen van kopieerblad 18 en 19 twee keer op gekleurd papier. Knip de achtergrondkaartjes uit.
- Plak de woordkaartjes en de doezinnen op de achtergrondkaartjes en lamineer ze.

- Print de doekaart van kopieerblad 20.
- Maak van alle materialen een foto en bevestig die op het planbord.

Klassikale instructie:

- Tijdens de klassikale instructie legt u de functie van de doekaart uit.
- Daag de kinderen uit om helemaal zelf uit te vinden wat de bedoeling is van de opdracht.

Een dierenmatrix

Door het werken met de dierenmatrix leren de kinderen de namen van een diersoort (koeien) en de namen van kind, vader en moeder van deze diersoort (kalf, stier, koe). Na een klassikale introductie oefenen de kinderen de nieuwe woordenschat waarbij veel gelezen wordt.

Vorbereiding:

- Zorg voor een ijzeren bordje van ongeveer 70 x 50 cm.
- Print kopieerbladen 21 en 22 (woordkaartjes dierenmatrix 1a en 1b) op wit papier.
- Print kopieerblad 23 (achtergrondkaarten woordkaartjes 1) 2 keer op gekleurd papier.
- Knip de woordkaartjes uit, plak ze op de achtergrondkaartjes en lamineer ze.
- Print kopieerblad 24 (woordkaartjes dierenmatrix 2) en 25 (dierenfoto's) op wit papier en knip de kaders uit.
- Print kopieerblad 26 en 27, achtergrondkaarten 2a en 2b, op gekleurd papier en plak de kaders met 'vader', 'moeder' en 'kind' op de achtergrondkaarten 2a en de namen van de diersoorten met bijbehorende foto's op de achtergrondkaarten 2b. Lamineer alle kaartjes. Zie foto dierenmatrix.
- Bevestig achter alle kaartjes magnetisch plakband.
- Print kopieerblad 28, de nakijkkaart, en lamineer deze.
- Maak een foto van de dierenmatrix en hang die op het planbord.

Klassikale les:

- Introduceer de dierenmatrix in een klassikale les.
- Laat de dierenmatrix zien met de dierenfoto's en de kaartjes 'vader-moeder-kind' er op. Bespreek de dieren, vraag hoe de jongen heten.
- Deel alle woordkaartjes uit.
- Om de beurt komt een kind met een woordkaartje voor de klas. Wat staat er op? Waar zou het horen?
- Oefen de woordenschat nogmaals.
- Leg de functie van de nakijkaart uit: die ligt op het bureau van juf/meester. Als je de dierenmatrix af hebt, pak je de nakijkaart en kijk je of je alle woorden op de juiste plaats hebt vastgemaakt.

Instructie:

- Na de klassikale les weten de kinderen wat de opdracht is.

Digiregie/Leerkrachtmodule

- Artikel *Tips voor spelend leren kern 8*, geschreven door Josée Warnaar en Susan van der Linden
- Zwijsen Leerkrachtmodule/Lesmateriaal & Naslag, Veilig leren lezen 2e maandversie, groep 3, Kern 9, Thematip *Wel of niet uit een ei?*, geschreven door Josée Warnaar

Woorddelen lettergreepspel 1

die	vij	die	vij
koe	keu	koe	keu
bui	moe	bui	moe

Spelkaarten lettergreepspel 1

ter	ver	ven
ken	pen	ren
gel	pel	kel
den	mel	tel

ter	ver	ven
ken	pen	ren
gel	pel	kel
den	mel	tel

Woorddelen lettergreepspel 2

strui	kreu	strui	kreu
snoe	kruï	snoe	kruï
spie	sleu	spie	sleu

Spelkaarten lettergreepspel 2

ren	ven	nen
ken	pel	den
ten	zen	tel
ver	gen	der

ren	ven	nen
ken	pel	den
ten	zen	tel
ver	gen	der

Teksten lees-en-legopdracht

Neem vier stokjes.
Maak een vierkant.
Neem nog een stokje.
Leg dat schuin in het vierkant.
Doe dat zo, dat het stokje wijst van hoek naar hoek.
Leg nog een stokje schuin, zo, dat er een kruis ontstaat.
Kijk op plaatje 1 of je het goed hebt gedaan.

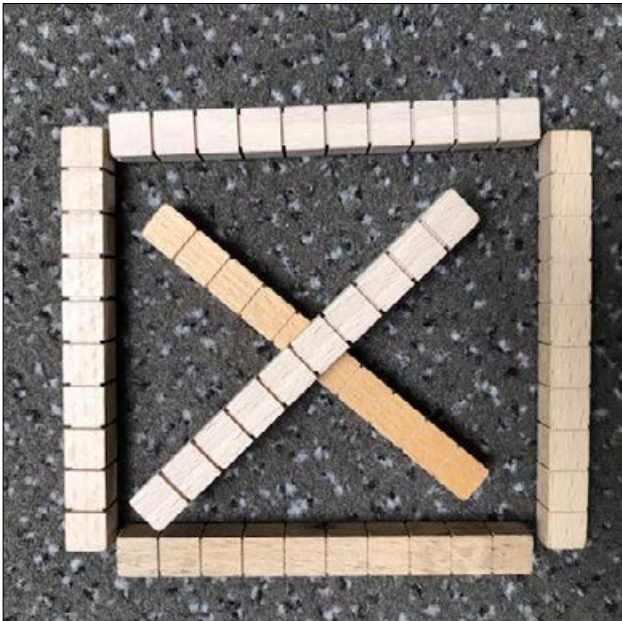
Neem twee stokjes en leg ze naast elkaar neer.
Leg ze zo, dat het twee benen kunnen zijn.
Leg boven die benen een vierkant.
Dat is een buik.
Neem twee stokjes.
Leg links en rechts een arm.
Neem drie stokjes.
Maak een driehoek en leg die met de punt naar beneden boven de buik.
Dat is het hoofd.
Neem twee stokjes.
Leg links en rechts een antenne op het hoofd.
Kijk op plaatje 3 of je het goed hebt gedaan.

Neem drie stokjes en maak een driehoek.
De driehoek steekt met de punt naar boven.
Leg er nog een driehoek naast.
Ook die driehoek ligt met de punt naar boven.
Leg aan die hoogste punten een stokje dat omhoog steekt.
Kijk op plaatje 2 of je het goed hebt gedaan.

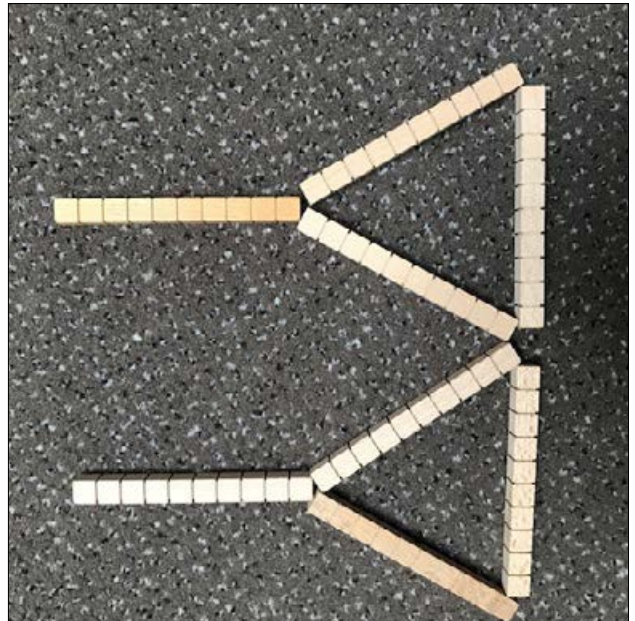
Neem vier stokjes.
Leg ze naast elkaar, zodat het lijkt of er vier paaltjes staan.
Zorg dat er een beetje ruimte is tussen de paaltjes.
Neem twee stokjes.
Leg een stokje aan de bovenkant en ook een aan de onderkant op de vier paaltjes.
Kijk op plaatje 4 of je het goed hebt gedaan.

Nakijkaarten lees-en-legopdracht

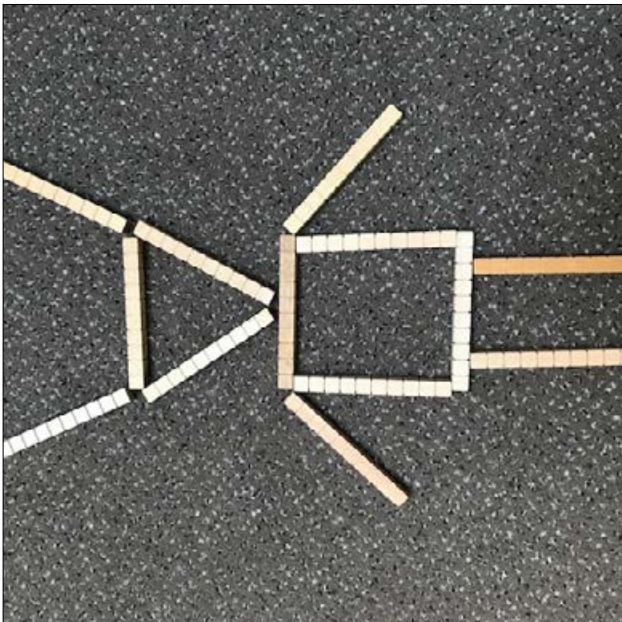
Nakijkaart 1

Nakijkaart 2

Nakijkaart 3

Nakijkaart 4

Woordkaartjes eenvoudige sorteeropdracht dieren

hond	schaap	varken
paard	koe	geit
ezel	konijn	poes
vlieg	wesp	mier
slang	hagedis	krokodil
kikker	spin	schildpad
zebra	beer	olifant
buffel	giraf	tijger
leeuw	aap	neushoorn
krab	kreeft	zeehond
schelp	haai	vis
rog	walvis	dolfijn

Eenvoudige sorteeropdracht

1. Zet de dieren neer.

2. Leg de naam erbij.

3. Doe de naamkaartjes weer in het doosje.

4. Pak een groen en een blauw vel. Verdeel de dieren.

5. Pak een geel en een roze vel. Verdeel de dieren.

6. Ruim alles netjes op.

Opschriften eenvoudige sorteeropdracht

ik leef in de zee

ik leef op de boerderij

ik kom uit een ei

ik kom niet uit een ei

Opschriften sorteervellen diersoorten

zoogdieren

vissen

vogels

spinnen

spinnen hebben acht poten

reptielen

de jongen van reptielen lijken op de ouders

amfibieën

de jongen van amfibieën, de larven, lijken niet op de ouders

insecten

insecten hebben zes poten

Woordkaartjes sorteeropdracht dieren

Zoogdieren

zeehond	dolfijn	walvis
leeuw	olifant	hert
konijn	paard	koe

Vogels

kip	haan	zwaan
gans	eend	kalkoen
pauw		

Vissen

haai	rog	inktvis
------	-----	---------

Insecten

vlinder	wesp	libelle
vlieg	tor	sprinkhaan

Spinnen

spin	schorpioen	
------	------------	--

Vervolg woordkaartjes sorteeropdracht dieren

Reptielen

schildpad	slang	dinosaurus
krokodil		

Amfibieën

kikker	salamander
---------------	-------------------

Woordkaartjes kinderboerderij

de bruine hekken	het schaap
de grijze ren	de wortels
de riek	de wortel
Kim	de moedergeit
Martijn	het kleine geitje
het hooi	de moeder-ezel
het slablad	het kleine ezeltje
het gras	negen konijnen
het lammetje	het konijnenhok
het lammetje	de drinkfles

Doezinnen kinderboerderij

1. Maak een ren van de bruine hekken.
2. Zet Kim en het kleine geitje in de ren.
3. Zet de moedergeit naast Kim.
4. Kim houdt de riek vast.
5. Ze heeft ook gras in haar hand.
6. Zet het moederschaap in de ren.
7. De lammetjes staan bij het moederschaap.
8. Zet de moeder ezel in de ren.
9. De moeder-ezel eet van het hooi.
10. De kleine ezel staat naast zijn moeder.
11. Martijn staat naast het hok.
12. Het witte konijn zit in het hok.
13. Geef het witte konijn één wortel.
14. De andere konijnen zijn in de grijze ren.
15. Hang de drinkfles aan het hek.
16. Martijn heeft een emmer in zijn hand.
17. Leg de wortels in de ren.

Doekaart leesopdracht kinderboerderij

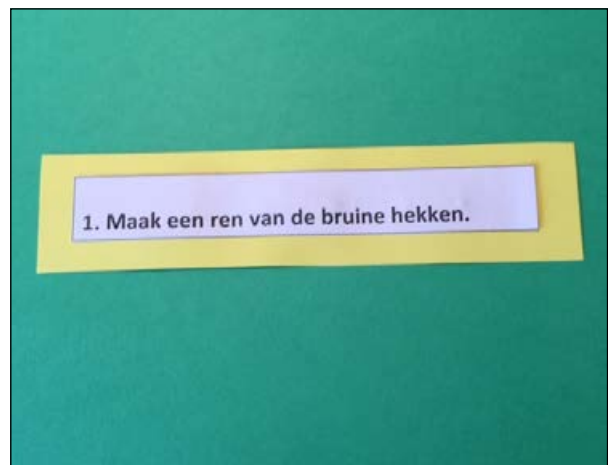
1. Zet alles klaar.

2. Leg de naam erbij.

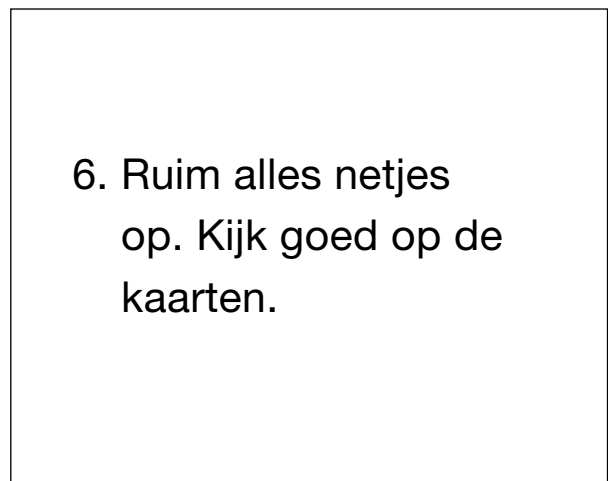
3. Zet alles opzij en doe de kaartjes in het doosje.

4. Lees zin 1, doe wat er staat. Lees dan zin 2.

5. Klaar? Spelen maar!

6. Ruim alles netjes op. Kijk goed op de kaarten.

Woordkaartjes dierenmatrix 1a

geit	bok	geitje
merrie	hengst	veulen
koe	stier	kalfje
ooi	ram	lammetje
poes	kater	kitten

Woordkaartjes dierenmatrix 1b

zeug	beer	biggetje
teefje	reu	pup
hen	haan	kuiken

Achtergrond woordkaartjes dierenmatrix 1

Woordkaartjes dierenmatrix 2

geiten	honden
paarden	kippen
koeien	vader
schapen	moeder
katten	kind
varkens	

Dierenfoto's

Achtergrondkaartjes dierenmatrix 2a

Achtergrondkaartjes dierenmatrix 2b

Nakijkaart dierenmatrix

	vader	moeder	kind
katten	kater	poes	kitten
paarden	hengst	merrie	veulen
honden	reu	teefje	pup
kippen	haan	hen	kuiken
geiten	bok	geit	geitje
varkens	beer	zeug	biggetje
koeien	stier	koe	kalfje
schapen	ram	ooi	lammetje